

Elke twee maanden verzorgt de VKCR een overzicht van de laatste ontwikkelingen op het gebied van kunst, cultuur en recht.

Suggesties, aanvullingen en opmerkingen zijn van harte welkom op het mailadres: nieuws.vkcr@gmail.com

INHOUD

1. Wet- en regelgeving
2. Kunsthandel
3. Criminaliteit
4. Musea
5. Restitutie
6. Uitingsvrijheid
7. Overig nieuws

Kalender / Events

September t/m mei 2019.

Postacademische lezingreeks
Recht, Literatuur en Filosofie >>

11 september. Cursus toepassing
Omgevingswet >>

13, 18 & 25 september. Drieluik
cursus Vergunningverlening,
toezicht en handhaving erfgoed >>

20 september. Europees Jaar van
het Cultureel Erfgoed Netwerkbijeenkomst
& expertmeeting >>

4 oktober. Verdiepingscursus
Fashion en Recht >>

9 oktober. Cursus Gemeentelijk
erfgoedbeleid >>

25 oktober. Congres actuele
uitdagingen in de museale sector >>

15 en 16 november. Internationaal
symposium conservering
hedendaagse kunst: 'Acting in
Contemporary Art Conservation' >>

Restitutieverzoek Paasbeeld

Het British Museum is verzocht door de Rapa Nui, de inheemse bewoners van Paaseiland, hun tweemeter hoge beeld (een Moai) terug te geven. Het beeld was in 1886 door marineofficier Richard Powell van het eiland geroofd uit een groep van beelden en cadeau gedaan aan koningin Victoria. De beelden hebben voor de Rapa Nui een heilige status.

7 augustus, bron [The Guardian](#)

Hoa Hakananai'a ('lost or stolen friend') Moai (ancestor figure)
Afbeelding British Museum, CC BY-NC-SA 4.0

Mededelingen

Een event organiseren/delen

Als u - lid van de vereniging - een event organiseert op het gebied van kunst, cultuur en recht, dan kunt u de uitnodiging desgewenst naar ons sturen. Wij zullen hem in beginsel in onze kalender zetten.

1. Wet- en regelgeving

10 juli. Overzicht cultuur in de gemeenteakkoorden

In vrijwel alle gemeenten zijn sinds de verkiezingen van 21 maart jl., collegeakkoorden gesloten op het gebied van cultuur. Theaterkrant.nl heeft in samenwerking met Kunsten '92 een overzicht van het gemeentelijk kunst en cultuurbeleid gemaakt. Zie het overzicht op [Erfgoedstem](#).

2. Kunsthandel

16 augustus. Deel vaste deelnemers Tefaf niet langer welkom door strenger selectieprotocol

Sinds de invoer van een nieuw selectieprotocol voor kunstbeurs Tefaf mogen juridische procedures tegen potentiële deelnemers worden meegewogen voor de toelating. De nieuwe criteria hebben ertoe geleid dat een deel van de vaste deelnemers niet meer welkom is. Per specialisme beoordeelt een selectiecommissie de inschrijvingen, waarna voorzitter Dekking, directeur Van Maris en een jurist het laatste woord hebben, zo meldt het [NRC](#). De strengere criteria lijken het gevolg van ophef in 2017 toen Tefaf in opspraak kwam over vermeende aanwezigheid van valse kunst.

13 augustus. Trump voert invoerbelasting in voor Chinese kunst, met grote gevolgen

Een nieuwe maatregel van President Trump om de invoerbelasting op Chinese kunst naar 25% te verhogen stuit op veel verzet. Op 20 juli jl. was de beoogde belasting 'nog' 10% (ten opzichte van 0% hiervoor voor de culturele sector), maar door de oplopende handelsoorlog tussen China en de Verenigde Staten liep het percentage voor de kunstensector snel op. bron [artnet](#)

26 juli. Britse rechter weigert exportvergunning voor een Giotti, behalve voor terugkeer naar Italië.

Een Britse rechter weigerde een exportvergunning af te geven naar Zwitserland voor een schilderij van Giotti - getiteld *Madonna with Child* - met een waarde van 10 miljoen pond. In tegenstelling tot de meeste gronden van weigering in het Verenigd Koninkrijk, namelijk bescherming van het nationaal erfgoed, is deze vergunning geweigerd vanwege illegale import. Volgens de rechtbank is het werk in 2007 illegaal naar Engeland geëxporteerd. Om deze reden kan het schilderij nergens anders heen dan weer terug naar huis, naar Italië. bron [the Guardian](#)

9 juli. Uitspraak volgrecht: Geen recht op royalty's na verkoop kunstwerken via veilingen

In Californië is na een strijd van zeven jaar tussen kunstenaars en veilinghuizen een uitspraak gedaan over de toepassing van het volgrecht bij werken die via een veiling zijn doorverkocht. De federale Amerikaanse auteursrechtwetgeving gaat boven een wettelijke regeling uit de staat Californië (California Resale Royalties Act), waarin gesteld wordt dat bij doorverkopen van kunstwerken boven een bepaald bedrag een percentage van 5% van de verkoopprijs wordt uitgekeerd aan de maker van het werk (volgrecht). Het volgrecht is in de meeste landen van toepassing, ook via de Berner Conventie, maar wordt in Amerika niet erkend. bron [artnet](#)

[United States Court of Appeals for the Ninth Circuit, No. 16-56234](#)

3. Criminaliteit

5 juli. Italiaanse politie rolt smokkelnetwerk op na jarenlang onderzoek

De Italiaanse politie heeft vier jaar lang opsporingsonderzoek verricht onder de naam "Operatie Demetra" naar een internationaal smokkelnetwerk waarbij duizenden Siciliaanse antiques werden doorgesluisd naar Europese kunsthandelaars en veilinghuizen. Als gevolg hiervan zijn een Britse kunsthandelaar en 20 Italianen opgepakt. bron [artnet](#)

4. Musea

16 augustus. Museum Oud-Amelisweerd failliet verklaard

Op 16 augustus is Stichting Museum Oud-Amelisweerd te Bunnik (Utrecht) door de rechtbank in Midden-Nederland failliet verklaard. Het museum heeft zijn deuren voor onbepaalde tijd gesloten. Afwikkeling van het bezit en de schulden, zoals beheer van het landhuis, zijn in gang gezet. bron [AD](#)

7 augustus. Tijdelijk voorzitter Raad van Toezicht Stedelijk Museum stelt nieuwe raad samen

Truze Lodder is aangesteld als de tijdelijke nieuwe voorzitter van de Raad van Toezicht van het Stedelijk Museum. Lodder volgt waarnemend voorzitter Cees de Bruin op. Bij Lodders aantreden zijn alle niet eerder afgetreden leden van de RvT afgetreden. Het is nu aan Lodder de gehele Raad te vernieuwen voor het einde van het jaar. Hier vindt u een [profielchets](#) voor leden van de Raad van Toezicht. bronnen [NRC](#) en [de Volkskrant](#)

12 juli. Dependance Boijmans in winkelcentrum Zuidplein tijdens renovatieperiode

Het Museum Boijmans Van Beuningen gaat tijdens de renovatie van hun pand tijdelijk een dependance openen in het Rotterdamse winkelcentrum Zuidplein, boven de Zara. Zo kunt u het shoppen combineren met een kunstuitje in 'Boijmans op Zuid'. bron [de Volkskrant](#)

5. Restitutie

9 augustus. British Museum geeft Irak archeologische kunstschaten terug

Het British Museum geeft acht kunstvoorwerpen terug aan Irak, die gestolen waren na de val van Saddam Hussein. De tot 5000 jaar oude voorwerpen werden in 2003 in beslag genomen bij een Londense kunsthandelaar, waarna na onderzoek vastgesteld kon worden dat ze afkomstig waren uit Tello, een plaats in het zuiden van Irak. bronnen [NOS](#) en [NRC](#)

31 juli. Amerikaans museum mag tweeluik Adam en Eva uit Goudstikker-collectie houden

Het federale Hof van beroep in San Francisco heeft de claim van Goudstikker-erfgenaam Marei von Saher tot restitutie van het tweeluik *Adam en Eva* van Lucas Cranach de Oude op 30 juli afgewezen. Het tweeluik is volgens de rechtbank rechtmatig in het bezit van het Norton Simon Museum in Pasadena. Het hof paste de 'act of state-doctrine' toe (respect voor handelingen van vreemde staten binnen hun eigen rechtsmacht) en noteerde dat voldoen aan de eis zou betekenen dat het hof drie officiële handelingen van de Nederlandse staat (waaronder een rechterlijke uitspraak) nietig verklaart. Rechter Wardlaw tekende nog aan dat de zaak helemaal niet verder had moeten komen dan de uitspraak van een lagere rechter, die de claim in maart 2012 terecht afwees. bronnen [NOS](#) en [The Art Newspaper](#)

[United States Court of Appeals 9th Circuit, no. 16-56308](#)

13 juli. Duits museum geeft getatoeëerde Maorischedel terug aan Nieuw Zeeland

Het Duitse Rautenstrauch Joest Museum in Keulen heeft een getatoeëerde Maorischedel teruggegeven aan Nieuw Zeeland. Het bewaard gebleven hoofd werd 110 jaar lang in het museum van wereldculturen tentoongesteld. bron [The Art Newspaper](#)

31 mei. Bindend advies: sculptuur 'Mozes' toegeschreven aan Alessandro Vittoria

De Restitutiecommissie heeft bindend advies uitgebracht over het verzoek tot teruggave van de sculptuur 'Mozes', toegeschreven aan Alessandro Vittoria, thans in bezit van Museum De Fundatie te Zwolle. De commissie heeft het museum geadviseerd het bronzen beeld te restitueren aan de erfgenamen van Emma Budge, zo meldt het [persbericht](#) van de Restitutiecommissie.

[Bindend advies Restitutiecommissie, RC 3.163](#)

6. Utingsvrijheid

29 augustus. Duitse kunstmanifestatie haalt 'Gouden Erdogan' weg na provocaties

In het Duitse Wiesbaden heeft de gemeente besloten tot het verwijderen van een goudkleurig beeld van de Turkse president Erdogan in de publieke ruimte. Het viermeter hoge beeld was onderdeel van een kunstmanifestatie, maar werd na de openbaarmaking direct beklad met graffiti en onderwerp van felle discussies. Door de ophef kon geen veiligheid rondom het beeld worden gegarandeerd. bron [nu.nl](#)

17 juli. EHRM: Schending vrijheid van meningsuiting Pussy Riot voor optreden in kathedraal

In 2012 vertoonden drie leden van de Pussy Riot-punkband protestliederen in een kathedraal in Moskou. Hierop volgde hun arrestaties en gevangenisstraf voor o.a. aanstootgevend gedrag. Het Hof aanvaarde dat veroordeling op een schending van gedragsregels in een religieuze plaats (Kathedraal) gerechtvaardigd was, maar vond het veroordeelden van de bandleden tot een gevangenisstraf omdat ze felgekleurde kleding aanhadden, met hun armen en benen zwaaiden en grof taalgebruik hadden *zonder* de tekst van hun lied en de context van de uitvoering te analyseren, disproportioneel. Het EHRM oordeelde dat er sprake was van een inbreuk op de vrijheid van meningsuiting van de bandleden, art. 10 EVRM. Ten tweede werd art. 10 overtreden door een opgelegd verbod op het bekijken en verspreiden van videomateriaal van de uitvoering. bron [persbericht EHRM: Samenvatting uitspraak](#)

[Uitspraak EHRM 17 juli 2018, 38004/12 \(Pussy Riot vs. Rusland\)](#)

7. Overig nieuws

1 augustus. Franse kunstapp in de maak voor gratis toegang jongeren tot kunst en cultuur

In Frankrijk wordt een kunstapp ontwikkeld voor een paar miljoen euro om jongeren gratis toegang te verlenen tot kunst en cultuur. De kosten moeten worden terugverdiend met verkoop van de persoonlijke data door het appgebruik. Na het downloaden van de app ontvangen jongeren van 18 jaar een voucher ter waarde van 500 euro, die ze o.a. kunnen besteden een filmtoegang, boeken en musea. De makers beschouwen de app als een 'arty Tinder'. bron [artnet](#)

27 juli. Geschillencommissie Auteurscontractenrecht gebruikt bestsellerbepaling voor verhoging royaltyvergoeding met 5% voor scenarioschrijver en regisseur film Soof2

Sinds de invoering van het nieuwe auteurscontractenrecht heeft de geschillencommissie voor het eerst uitspraak gedaan over de bestsellerbepaling. Beslist is dat de exploitatie-opbrengst van de producenten van de succesfilm Soof2 ernstig onevenredig is met de overeengekomen

royaltyvergoeding van de scenarioschrijfster en regisseur. De maker dient de royalty's met 5% te verhogen naar 10% en 12%. bron [persbericht degeschillencommissie.nl](http://persbericht.degeschillencommissie.nl)

Uitspraak regisseur: Geschillencommissie Auteurscontractenrecht, nr. 113417

Uitspraak scenarioschrijfster: Geschillencommissie Auteurscontractenrecht, nr. 113417

28 maart 2018. Engelse vioolspeler Chris Goldscheider wint rechtszaak i.v.m. gehoorschade.

De Engelse vioolspeler Chris Goldscheider wint een unieke zaak tegen het Royal Opera House (ROH). Goldscheider heeft tijdens een repetitie van Wagner's Die Walkure in 2012 een levensveranderende gehoorbeschadiging opgelopen nadat hij voor de orkestbak was geplaatst, die geluiden van 130 decibel produceerde (ongeveer gelijk aan die van een straalmotor). Deze zaak heeft enorme gevolgen voor de industrie en de gezondheid van muzikanten in Engeland. Het is de eerste keer dat een rechter de wettelijke verplichtingen van de muziekindustrie ten aanzien van gehoorschade voor musici heeft onderzocht. Het is ook de eerste keer dat 'akoestische schok' wordt herkend als een aandoening die gecompenseerd kan worden door een rechtbank. bron [BBC](http://www.bbc.com)

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u lid bent van de VKCR. Mocht u deze nieuwsbrief niet op prijs stellen dan kunt u zich afmelden voor toekomstige nieuwsbrieven via [deze link](#), of door een email te sturen naar nieuws.vkcr@gmail.com.